

ПИКАТИ ДУРИСВІТИ ХОЧУТЬ ЗНИЩИТИ ОДНЕ З НАЙДОВШИХ МІСТ У СВІТІ?



Читайте на 3-й сторінці

Контрнаступ ЗСУ на Херсонщині прогресує, росіяни намагаються відступити, а не зупинити його, - ISW

Український контрнаступ у Херсонській області прогресує – росіяни намагаються сповільнити його і відступити на більш захищені позиції, а не зупинити його або відкинути. Про це повідомляє Цензор.НЕТ із посиланням на дані американського Інституту вивчення війни (ISW). Безперервні українські атаки на російські наземні лінії зв'язку (GLOC) через Дніпро на заході Херсонської області, схоже, чинять дедалі більший вплив на російські постачання на правому березі. Останні повідомлення свідчать про брак продовольства і води в окупованому Росією Херсоні та, принаймні, тимчасове ослаблення вогню російської артилерії. Крім того, на деяких ділянках російської лінії фронту зазнали поразки неясні підрозділи, що дозволило українським військам просунутися вперед. Найближчими тижнями українські сили, ймовірно, повернуть собі більшу частину, якщо не всю західну частину Херсонської області, якщо продовжать переривати російські GLOC і просуваються вперед. Росіяни намагаються відступити на більш захищені позиції в межах контрольованого відходу, аби уникнути хаотичного відступу, характерного для краху російської оборони на Харківщині. Як пише ISW, українські успіхи можуть бути повільні, якщо російські війська будуть злагоджені, але можуть і значно прискоритися. Українські війська продовжують зміцнювати позиції на східному березі річки Оскіл у Харківській області, попри зусилля Росії щодо їхнього стримування.

Донецька область наразі є єдиним регіоном, де російські війська все ще намагаються проводити наступальні операції. Як пише ISW, є нерегулярні повідомлення про обмежені українські контратаки, але немає доказів того, що Україна готує великомасштабну контрнаступальну операцію в цьому районі. Крім того, ISW зазначає, що президент Росії Володимир Путін, схоже, дедалі більше покладається на нерегулярні, погано навчені спеціальні добровольчі та маріонеткові підрозділи замість того, щоб поновити розбиті підрозділи російських сухопутних військ.

Сайт «ЦЕНЗОР.НЕТ», 19 вересня 2022 року

І в короля Чарльза III і в новообраної прем'єр-міністерки Ліз Трасс попереду непрості випробування. Щоб завоювати довіру народу й британських союзників, їм треба проявити таку ж стійкість,

лікаря, люди чекають місяцями; лікарі й медсестри звільняються з державних лікарень; планові операції скасовуються. Зростає рівень злочинності, парламент втрачає довіру, а британська громадськість боїться, що ця зима буде винятково складною.

моралу — її замку в Шотландії, в якому вона померла, — до Единбурга, де протягом дня відбувалося урочисте прощання. Після цього тіло транспортували літаком у Лондон. У середу пройшла жалобна процесія, у ході якої труну везли з Букінгемського палацу головною вулицею до Вестмінстерського па-

новий монарх проголошується, щойно помирає попередній. Тож принц Чарльза, який багато років чекав своєї черги на трон, проголосили королем одразу після смерті матері. 73-річний Чарльз став монархом, який зійшов на престол у найстаршому віці в історії. Він зворушливо видавав шану своїй

На порозі великих змін

якою славилася королева. Королева Єлизавета II, яка жила і правила найдовше серед монархів Великої Британії, померла 8 вересня. Країна оплакує найулюбленішу, найвідомішу й найшанованішу у світу монархію всіх часів. Її смерть удвічі тяжче переживатиметься у Великій Британії, адже лише за день до цього було призначено нову прем'єр-міністерку Ліз Трасс, яка стала 15-ю очільницею уряду королеви за довгі 70 років її правління.

Нова прем'єрка прийшла до влади в безпрецедентно складний політичний період. Через війну в Україні ціни на енергоресурси у Великій Британії, так само як в усій Європі, зросли майже втричі. Рівень інфляції — близько 13%, і, за прогнозами, має сягнути 18%. Курс фунта стерлінгів падає. Спричинений Brexit дефіцит робочої сили і запчастин, а також масштабні перебої з експортом завдали удару британській промисловості, тому прогнозується падіння валового внутрішнього продукту. Рівень життя буде теж падати. Багато компаній зазнають банкрутства. Національна служба охорони здоров'я постала перед лицем безпрецедентної кризи: записуючись на прийом до

Смерть 96-річної королеви підірвала моральний дух. Єлизавета правила так довго, що четверо з п'яťох сучасних британців не знали жодного іншого монарха на троні. За часів стрімких суспільних і технологічних змін вона вважалася символом стабільності й тягlosti, була зв'язком із минулим і політично нейтральним усобленням британських цінностей і демократії. Завдяки рішучому невтручання в політику вона була основою єдності країни — надто останнім часом, коли новому урядові було нелегко давати раду з економічною кризою, катастрофічними наслідками Brexit, посиленням націоналізму в Шотландії й напруженими відносинами з європейськими сусідами й іншими країнами світу. Ліз Трасс не зможе покладатися на мудрість і досвідченість, якими королева ділилася з кожним прем'єр-міністром на щотижневих приватних зустрічах з 1952 року. Британію сколихнула смерть королеви. Посипався шквал коментарів у мережі, коло Букінгемського палацу гори квітів, а на телебаченні скасували чимало програм, щоб погодинно висвітлювати події. Тіло королеви доправили з Бал-

лацу, де проходять засідання парламенту. Новий король Чарльз III і його сини принц Вільям і принц Гаррі йшли за труною. Близько мільйона людей з'їхалися в Лондон у надії відвідати котрусь із церемоній, що спричинило багато проблем з логістикою для поліції, транспортників і решти служб, які намагалися підтримувати порядок. Люди чекали в довгих чергах по 24 години, аби лиш ушанувати королеву, пройшовши повз її тіло, яке протягом чотирьох днів лежало у Вестмінстерському палаці для урочистого прощання.

Похорон королеви, що відбувся в понеділок 19 вересня, зібрав небачену кількість світових лідерів, чого вже багато років не траплялося в жодній країні. Джо Байден очолив список почесних гостей, серед яких були також Емманюель Макрон і лідери всіх європейських країн, а також Співдружності націй — асоціації 54-х колишніх британських колоній, яку завзято підтримувала королева. Не запросили тільки Владіміра Путіна і білоруського лідера. Путін одразу заявив, що не збирається їхати. А от наміри очільника Китаю Сі Цзіньпіна були невідомі. За тисячолітньою традицією,

матері й виголошував промови для телебачення, перед парламентом, а також у Шотландії й Північній Ірландії, які відвідав із короткими візитами. Його дружину Камілли, з якою він одружився після розлучення й смерті першої дружини Діани, проголошено королевою-консортом. Протягом усього тижня офіційної жалоби до нових монархів була прикута увага — судячи з усього, обидва завоювали любов і підтримку громадськості.

Відтепер багато що зміниться. На банкнотах, поштових марках й офіційних документах більше не фігуруватиме обличчя королеви. Зміняться слова національного гімну: це буде «Боже, бережи короля». Кожну організацію, названу на честь королеви, буде перейменовано. Коли завершиться період офіційної жалоби, Велика Британія постане перед серйозними економічними й політичними випробуваннями...

Майкл БІНІОН,
сайт журналу «Український тижень», 19 вересня 2022 року
(У скороченому вигляді. Повністю читайте за посиланням: <https://tyzhden.ua/World/255707>)

Росіяни обстріляли промислову зону Південноукраїнської АЕС

Уночі росіяни обстріляли промислову зону Південноукраїнської атомної електростанції - ракета впала за 300 м від реакторів. Про це повідомляє у Телеграмі пресслужба ДП «НАЕК «Енергоатом». «Сьогодні, 19 вересня 2022 року, о 00:20 російська армія здійснила ракетний обстріл промислової зони Південноукраїнської атомної електростанції. Потужний вибух стався всього за 300 м від реакторів ПАЕС», - йдеться у повідомленні.

В «Енергоатомі» зазначили, що ударною хвилею пошкоджено будівлі АЕС, розбито понад 100 вікон. Відключився один з гідроагрегатів Олександрівської ГЕС, яка входить до складу Південноукраїнського енергокомплексу. Відключилися також три високовольтні лінії електропередачі. Інформують, що наразі всі три енергоблоки ПАЕС працюють у штатному режимі. Потерпілих серед персоналу станції, на щастя, немає.

Акти ядерного тероризму росіян загрожують усьому світові, їх треба негайно зупинити, аби не допустити нової катастрофи, наголосили в «Енергоатомі».

Сайт газети «День», 19 вересня 2022 року

У Самарканді від Путіна вимагали припинити війну в Україні

(Рубрика «Точка зору»)

Саміт Шанхайської організації співробітництва (ШОС) у Самарканді у Кремлі могли розглядати як важливий доказ того, що Заходу не вдалося досягти міжнародної ізоляції Російської Федерації. Ще б пак! Адже на цьому саміті президент Росії Володимир Путін зустрічався із лідерами Китаю, Індії, Туреччини та Ірану, спілкувався з главами колишніх радянських республік – тобто демонстрував, що зараз зовнішня політика Росії звернена до «багатополярного» світу. А якщо Захід не хоче визнавати сам факт існування такого світу і запроваджує санкції проти Росії – це проблема Заходу. Але уважний розгляд підсумків саміту ШОС демонструє, що жодних реальних результатів – крім, можливо, пропагандистських – Володимир Путін так і не досяг.

Найбільші очікування були, зрозуміло, від його зустрічі з головою КНР Сі Цзіньпіном – тим більше, що це перша така зустріч після початку масштабної війни проти України. Однак, незважаючи на всі люб'язності, якими супроводжували цю зустріч, жодних конкретних результатів у неї не було. Західні аналітики навіть заговорили, що Росія поступово перетворюється на економічного і політичного «васала» Китаю і водночас Пекін намагається уникнути будь-яких ускладнень у відносинах із Заходом, які можуть виникнути у разі свідомого та демонстративного порушення санкційного режиму.

Насправді ще до зустрічі Путіна та Сі Цзіньпіна сталася подія, яка довела, що Китай – не стільки союзник, скільки конкурент Росії. Перед прильотом до Самарканду голова КНР відвідав столицю Казахстану. На переговорах із президентом цієї країни Касим-Жомарт Токаєвим прозвучали його слова про гарантії суверенітету та територіальну цілісність Казахстану. Але хто може загрозувати цій територіальній цілісності? Нещодавно оперативно видалена нотатка у соціальній мережі заступника голови Ради безпеки Росії Дмитра Медведєва – якраз про претензії на територію Казахстану – не залишає сумнівів у тому, де керівництво Казахстану може бачити пряму загрозу. Та й на саміті в Узбекистані інтерес до спілкування з головою КНР був значно очевиднішим, ніж інтерес до спілкування з президентом Росії. І це теж є легко зрозумілим. Китай – друга економіка сучасного світу. Росія тепер не входить навіть до першої десятки. З ким хотів би спілкуватися керівник будь-якої країни, яка розраховує на інвестиції? І що може запропонувати Путін не лише країнам Центральної Азії, а й Китаю? Можливо, проект економічного

коридору Китай-Монголія-Росія? Про цей «коридор» керівники Росії, Китаю та Монголії розмовляли на тристоронній зустрічі. І що ж? Здійснення проекту, який розпочато п'ять років тому, продовжили ще на п'ять років. Жодного «коридору», як не було, так і немає.

Ніхто у Самарканді не підтримав мілітаризму Путіна

Якраз у дні проведення саміту знову спалахнув прикордонний конфлікт між двома союзниками Росії, членами ОДКБ – Киргизстаном та Таджикистаном. Президенти обох країн перебували у Самарканді і навіть зустрічалися між собою. Цікаво, що Путін навіть не спробував докласти зусиль, щоб стати посередником у цьому врегулюванні, а Таджикистан та Киргизстан не апелювали до Росії та ОДКБ. А ось прем'єр-міністр Вірменії Нікола Пашинян, країна якого теж у дні проведення саміту опинилася в ситуації прикордонного конфлікту із сусіднім Азербайджаном, до ОДКБ та Росії якраз апелював – але жодної зрозумілої відповіді не почув. Але ж Путін мав чимало можливостей продемонструвати свою зацікавленість у ситуації хоча б у тому ж Самарканді, де він опинився поруч із президентами Азербайджану та Туреччини. І найголовніше – ніхто у Самарканді не підтримав путінського мілітаризму. Більше того, співрозмовники російського президента публічно говорили з ним про мир. «Ми працюємо над тим, щоб дипломатичним шляхом якнайшвидше покласти край конфлікту в Україні», – заявив у присутності Путіна президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган. «Я знаю, що сьогоднішня епоха – це не епоха воєн, і я говорив з вами по телефону про це», – сказав Путіну прем'єр-міністр Індії Нарендра Моді. І кремлівському правителю доводилося буквально виправдовуватись, стверджувати, що Росія «зробить усе, щоб зупинити це якнайшвидше».

Навряд чи такі результати саміту в Самарканді можна вважати дипломатичним успіхом президента Росії. Питання навіть не в тому, чи російський президент перебуває в ізоляції на Заході. Питання в тому, що і на Сході до Путіна та його політики ставляться із побоюваннями, і це вже навіть не приховують.

Віталій ПОРТНИКОВ – журналіст і політичний коментатор, оглядач Радіо Свобода і Крим.Реалії

<https://www.radiosvoboda.org/a/samit-shos-viyna-putin/32038559.html>

«ЧИТАЙТЕ по губах: Без газу чи без вас? - Без вас. Без світла чи без вас? - Без вас», - так президент Володимир Зеленський майже поетично відреагував на масований російський обстріл української енергетичної інфраструктури одразу в кількох областях. Представники місцевої влади оцінюють ситуацію більш приземлено.

«Прошу кожного підготувати теплий домашній одяг, теплі ковдри, тому що не виключаємо, що температура в домішках буде на декілька градусів нижчою за норму», - заявив нещодавно столичний мер Віталій Кличко. А мер Львова Андрій Садовий нагадав, що «ще ніхто дрова не скасовував - вони завжди рятують у складний час».

«Ми готуємося до того, що Росія буде бити по енергетичних об'єктах. І ми готові до того, щоби забезпечити важке, але стабільне проходження зими», - заявив прем'єр Денис Шмигаль. Разом із

повують дрова, вугілля й печі буржуйки - «бо вони єдині, що може залишитися, якщо інше не працює». І, хоча усі звичні системи енергозабезпечення перевірені та готові до роботи, ніхто не може виключити того, що звичний порядок речей може бути зруйновано одним обстрілом: «Чи можливі аномальні ситуації у Львові? Думаю, так. Адже коли російські ракети вдарили по трьох підстанціях електропостачання, моментально виникли проблеми». Разом із тим, мер Львова радить містянам мати й свої запаси на випадок надзвичайних ситуацій: (дрова, якщо живете в приватному будинку; електрочайник - на випадок, якщо не буде газу; електроплиту, щоб готувати їжу без газу; світильник на батарейках, якщо не буде електрики; сухий спирт, щоб розігріти їжу, якщо немає ні газу, ні електрики.

Чи не вперше за час незалежності свій внесок у підготовку до опалювального сезону робить і Державне

компаній. В уряді говорять про формування «стратегічного запасу матеріальних резервів, який дозволить оперативно реагувати на виклики та проблеми тепло- і водопостачання». За словами прем'єра Дениса Шмигала, на це у бюджеті виділили понад 1,4 млрд грн. «Мова йде про об'єкти з підготовки до швидкого розгортання та обслуговуванням», - уточнив він, наголосивши, що головна причина, чому цей опалювальний сезон буде «найскладнішим за роки незалежності», - це «терористичні акти Росії проти критичної інфраструктури». Про те, що найбільші ризики цієї зими пов'язані із військовими діями, говорить і голова парламентського енергетичного комітету Андрій Герус. «Щоб взимку було світло і тепло, треба три речі: запаси палива - газ, вугілля, а також інфраструктура та мережі. Перше і друге можна накопичувати, готуватися до зими, а з останнім складніше, бо можна відремонтувати, а потім



«Гаряча» воєнна зима: чи мерзнутимуть українці

тим прем'єр твердить, що готовність до опалювального сезону нині становить 75%. Минулого мирного року на початок вересня в уряді говорили про 80%. Що через понад пів року після початку війни можна сказати про підготовку до опалювального сезону, і що змінилося відтоді, як на початку літа президент заявив про очікування «найскладнішої зими за роки незалежності»?

УСІ – ПО ДРОВА ТА ІНШІ «РІЗНІ СЦЕНАРІЇ»

«Ми живемо в суворих реаліях і маємо прорахувати різні сценарії», - київський мер Віталій Кличко не приховує, що підготовка до важкої зими проходить важко. В інтерв'ю «Бабелю» він розповів, що у столиці готують альтернативні до звичних системи постачання енергії. І навіть альтернативні до альтернативних. «Можуть бути перебої з електрикою. Якщо будуть перебої з електрикою, у нас є генератори. Якщо не буде опалення чи газу не буде, у нас є запаси мазуту», - розповів Віталій Кличко, пояснивши, що ці варіанти можуть спрацювати лише як тимчасові: «Певний час ми зможемо функціонувати автономно. Але це досить короткий проміжок часу, який потрібен, щоб вирішити проблему». А от у Львові, «західній столиці» України і місті, в якому знайшли притулок багато переселенців із регіонів, де тривають бойові дії та обстріли, роблять ставку на дрова та буржуйки. У відео, записаному на дровитні, мер міста Андрій Садовий розповідає, що у Львові активно і централізовано заку-

агентство лісових ресурсів. Його голова Юрій Болоховець повідомив, що у серпні дровозаготовки вийшли на рекордний рівень. За його словами, якщо враховувати тимчасову втрату частини лісових масивів Харківщини, Херсонщини, Донеччини, Луганщини та суттєве скорочення використання лісів на Сумщині, Чернігівщині, Київщині через обстріли та мінування, заготівля дров на рівні держави збільшилась чи не на половину. Керівник Держлісагентства каже, що дрова тепер розбирають «що називається, з пили - моментально». Природні ресурси, щоб задовольнити рекордний попит є, запевняє він, а от робочих рук бракує.

НАЙБІЛЬШИЙ РИЗИК

Втім, не запаси дров, а також інших, більш «просунутих» видів палива, стануть головним фактором того, як цього разу Україна пройде опалювальний сезон. Найбільшим ризиком зими у воєнний час і українська влада, і аналітики називають російські атаки на енергетичну інфраструктуру. Як це може бути, показали події 11 вересня, коли росіяни завдали масованих ударів по енергетичній інфраструктурі одразу в кількох областях - Харківській, Донецькій, Запорізькій, Дніпропетровській та Сумській. «Опалювальний сезон ще не розпочався, а ворог вже пішов у масову атаку на енергетичні об'єкти», - заявив міністр енергетики Герман Галущенко, пояснивши, що для протистояння наслідкам таких атак в уряді відпрацьовують механізми резервного живлення та взаємодопомоги всіх

підуть якісь військові атаки, які можуть ту інфраструктуру зруйнувати, - пояснює Андрій Герус. - І тут є лише військовий спосіб вирішення цієї проблеми: ПВО та успіхами на фронті відбити бажання атакувати українські об'єкти енергетичної інфраструктури».

«Основні ризики для опалювального сезону лежать не в сфері забезпечення ресурсами, а у фізичній небезпеці інфраструктури, - йдеться в огляді Центру економічної стратегії, присвяченому опалювальному сезону. - Росія може відновити удари по електричних та теплових станціях, коли вони найбільше потрібні».

Разом із тим, експерти ЦЕС звертають увагу і на ще один фактор, пов'язаний із війною, - об'єктивно значно менші енергетичні потреби країни - попит на них зменшився на 40%. І це при тому, відзначають в ЦЕС, що накопичення енергоресурсів відбувається приблизно тими ж темпами, що в попередні роки.

«Підприємства зупинилися, деяких підприємств вже не існує, тобто немає тої категорії, яка була платоспроможною, її немає, і ми не знаємо, коли це завершиться, - пояснює Євген Червяченко, консультант Berlin Economics. - Якщо не буде швидкого відновлення економічної активності (а його не буде в цьому році), з точки зору балансу ми сезон проходимо».

Анастасія ЗАНУДА, BBC News Україна (У скороченому вигляді. Повністю читайте за посиланням: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-62879513>)
Фото – за посиланням: <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/06/30/688683/>

ПИХАТІ ДУРИСВІТИ ХОЧУТЬ ЗНИЩИТИ ОДНЕ З НАЙДОВШИХ МІСТ У СВІТІ?

ДОВГІЙ-ПРЕДОВГІЙ Кривий Ріг залишається українським і вже став добрим прихистком для десятків і десятків тисяч тих, які постраждали від підлої війни з рашистами та втратили майже все, що мали на прожиття. Але наші вороги – це невиліковно пихаті дурисвіти, для яких такі цінності як розум, любов, творчість, правда і права людини є звичайнісіньким непотребом. Бо їм набагато ближчі вміння обдурити будь-кого, вкрасти щось у інших або про-

сто використати у вигляді інструментів для реалізації своїх забаганок, аби винищитися над своїми жертвами. Руйнувати і паразитувати – ось основа такого способу життя цих сьогочасних пихатих розбійників. А тому спроба знищити наше одне з найдовших у світі міст шляхом затоплення в результаті руйнування водосховищ із греблями – це для таких дурисвітів цілком буденна справа. Тим більше, що була команда згори, а команда для них – найважливіше, бо вони

майже забули в масі своїй постійно мислити самостійно.

Однак ми, українці, в масі своїй, – підсонячні, бо звикли радіти сонцю, що світить з висоти, і тягнутись-рости до нього, а не нависати над іншими своїми дупками на престолах та престольчиках і карати творців за непокірність і за прагнення бути вільними. Через це всі їхні намагання зруйнувати і знищити наше місто – марна справа.

Іван БІЛОХРЕСТ

«Слабаки та негідники»: президент Зеленський емоційно звернувся до російських окупантів...



З А СЛОВАМИ глави держави, єдиний вихід у російських військових, якщо вони хочуть залишитися живими, — це здача в полон воїнам ЗСУ. Тільки в українському полоні їх не використовуватимуть як гарматне м'ясо. Президент України Володимир Зеленський у своєму традиційному зверненні до українського народу, яке з'явилося в мережі майже одразу після повідомлення про те, що глава держави потрапив у ДТП у Києві, також звернувся до російських окупантів. Відеозвернення було опубліковано на YouTube.

Для цього Зеленський перейшов на російську мову. Так, він прокоментував сьогоднішній удар по Кривому Рогу. За його словами, удари по об'єктах, які не мають військової цінності, – чергова причина, чому Росія не зможе перемогти у цій війні. Зеленський заявив, що історія завжди пишеться людьми, але нелюдями – ніколи. Крім того, він назвав російських військових слабаками та негідниками, які воюють із мирним населенням. «Ким ви залишитесь в історії? Всі ті, хто б'є цими ракетами. Ті, хто прийшов на нашу землю. Слабаками. Ви – слабаки, які воюють із цивільними. Негідники, які, втікши з поля бою, намагаються нашкодити звідкись там здалеку», — сказав президент.

За його словами, тих, хто обстріляв Карачунівське водосховище Кривого Рогу, запам'ятають як терористів. Цих людей будуть соромитись власні онуки. Зеленський сказав, що єдиним виходом для російських солдатів зараз залишається здавання в полон ЗСУ. Тільки це може гарантувати збереження життя. «Кожен російський солдат уже мав зрозуміти, що тільки в українському полоні ніхто не використо-

уватиме його як гарматне м'ясо», — заявив президент.

Водночас голова Криворізької військово-цивільної адміністрації Олександр Вілкул у себе в Telegram заявив, що через удар по Карачунівському водосховищу мешканцям деяких вулиць Кривого Рогу слід евакуюватися. За його словами, місцеві комунальні служби намагаються ліквідувати наслідки удару, проте рівень води у річці Інгулець піднявся. Раніше «Фокус» писав про те, що сьгодні російські війська випустили сім ракет по Кривому Рогу. Спочатку інформація про вибухи у місті з'явилася у місцевих пабліках, пізніше її підтвердив голова військової адміністрації Кривому Рогу.

Ще нагадаємо, що Арестович розповів, навіщо окупанти вдарили по Кривому Рогу. За словами радника Офісу президента, окупанти вдарили по греблі, сподіваючись, що річка Інгулець змие українські переправи. Арестович вважає, що російські війська готові вдаватися до крайніх заходів, щоб завадити нашим військам. Також у Зеленського показали наслідки обстрілу греблі у Кривому Розі. Президент запевнив, що окупантам не вдасться посяяти паніку серед українців і пообіцяв справедливу відповідь

Сайт «Фокус», 15 вересня 2022 року.

На світліні: виступає Володимир Зеленський. (на 1-й сторінці – за посиланням: : <https://tsn.ua/ato/slabaki-zelenskiy-prokomentuvav-raketni-udari-rosiyan-po-ridnomu-mistu-2158042.html> , а на 3-й – на сайті «Фокус».

<https://focus.ua/uk/politics/529387-slabaki-ta-negidniki-prezident-zelenskiy-emociyno-zvernuvsya-do-rosiyskih-okupantiv-video> ь

Російські війська вдень 16 вересня завдали ракетного удару по Кривому Рогу, місто зазнає атак на гідротехнічні споруди третій день поспіль.

Джерело: голова криворізької військово-цивільної адміністрації Олександр Вілкул, голова військової адміністрації Дніпропетровської області Валентин Резніченко, «Суспільне»

Пряма мова Вілкула: «Кривий Ріг – ракетний удар. Залишайтеся в укриттях. Нічого не знімайте та не викладайте у соцмережі».

Пряма мова Резніченка: «Росіяни скерували свої ракети по критичній інфраструктурі. Серйозні руйнації гідротехнічних споруд».

Рятувальники та аварійні служби вже ліквідують наслідки «прильотів». Роблять усе, щоб запобігти техногенній катастрофі.

Черговий ракетний терор росіян... Працюємо. Не панікуємо».

Деталі: Про вибух у Кривому Розі кореспонденти «Суспільного» повідомили о 13:07. Напередодні в цей же час росіяни вдарили по місцевому підприємству.

16 вересня після обіду Повітряні сили знищили три крилаті ракети над Дніпропетровською областю.

По Кривому Рогу завдано ракетний удар – серйозні руйнації гідротехнічних споруд

Передісторія:

- Ввечері 14 вересня російська армія випустила 8 крилатих ракет по гідротехнічній споруді у Кривому Розі – дамбі Карачунівського водосховища. Били ракетами «Кинджал» та «Іскандер».

- У результаті ракетних ударів по Кривому Рогу рівень води у річці Інгулець зріс, підтопило 112 будинків та дворів. У деяких населених пунктах почалися перебої з водою, бо росіяни влучили і в водогін. Усю ніч у Кривому Розі ліквідували наслідки удару, в двох місцях мусили підірвати дамбу, – і рівень води в Інгульці дещо впав.

- 15 вересня російська армія завдала ракетного удару по підприємству у Кривому Розі, а потім знову по гідротехнічних спорудах.

Ольга РОЩІНА, «Українська правда», 16 вересня 2022 року

Рівень води в Інгульці спадає: росіяни хотіли затопити Кривий Ріг «Кинджалами» та «Іскандерами»

Упродовж ночі Кривий Ріг ліквідував наслідки ракетного удару росіян по дамбі Карачунівського водосховища. У двох місцях довелося підірвати дамбу. Врешті рівень води в Інгульці спав. Про це повідомив голова Дніпропетровської ОВА Валентин Резніченко, керівник ВЦА Кривого Рогу Олександр Вілкул «Усю ніч боролися з наслідками вечірнього ракетного удару, і потерпали від нових обстрілів. У Кривому Розі приборкували воду, яка розлилася після ракетної атаки по гідротехнічній споруді міста», – розповів він. Він повідомив, що за уточненими даними, били росіяни ракетами «Кинджал» та «Іскандер». «Через атаку рівень води на різних ділянках річки Інгулець піднявся від 1 до майже 2 метрів. На цю хвилину (07:39) його вдалося знизити на 13 сантиметрів і він й далі падає. Рятувальники та аварійні служби продовжують роботу», – додав Резніченко.

За інформацією керівника військової цивільної адміністрації Кривого Рогу Олександра Вілкула, загалом підтоплено 112 житлових будинків та дачних ділянок Інгулецького району. Людей евакуювали, зокрема з Гданцівки й Мотронівки. Також виявили ще одне місце влучення російської ракети – водогін 600 мм. «Серйозна аварія, всю ніч працювали аварійні бригади. Вже йде ліквідація», – наголосив він. Людей евакуювали, зокрема з Гданцівки й Мотронівки. У Софіївській громаді без води майже 5 000 людей.

Нагадаємо, 14 вересня в Кривий Ріг прилетіли вісім російських крилатих ракет. Метою окупантів стали гідротехнічні споруди, таким чином Росія хотіла створити надзвичайну ситуацію. У зв'язку з обстрілами рівень води в річці Інгулець піднявся більше, ніж на 2,5 метра.

Сайт «NTA. UA», 15 вересня 2022 року
<https://www.nta.ua/riven-vody-v-ingulcz-i-spadaye-rosiyanu-hotily-zatopyty-kryvyj-rig-kyndzhalamy-ta-iskanderamy/>

Література і мова на тлі війни з рашистами



НАЗВАНА Й НЕНАЗВАНА ВІЙНА

**Зараз кожен з нас - трохи печаль,
Трохи мужність і трохи спокута.
Осінь жовту вдягає вуаль,
А раби учепились за пута,
Бо злякалися волі... Чому ж
Не оновилася наша планета?
Чом продажний отримує куш,
А сміливець - каміння й багнети
Ворогів?**

**Ми не сироти й не дикуни,
Ми творіння безсмертного Бога.
Не надовго цей сум і тривога
Вдерлись в дні наші й сни.**

**Зрозуміти, для чого живеш,
Хто твій друг, хто твій ворог заклятий -
Це є знак: ти, людино, ростеш,
Не заманить тебе світ за грати
Збайдужіння....**

**Сіре небо Атланта знайшло.
Час всміхнувся, примарам назло.**

Наталія ФЕДЬКО, м. Дніпро 2022

**Ілюстрація: Наталія Федько,
"Сльози епохи". Малюнок 2021 року**

Російська — іноземна, або Чому важливо вчити українську мову під час війни

Чим постколоніальна свідомість відрізняється від національної і як через мову ми маємо скористатись шансом перейти від першої до другої

За неповний місяць повномасштабної війни РФ проти України і всього українського (наголошую на цьому), вже 10 мільйонів наших громадян вимушено покинули свою державу. Всі вони вивчать польську, німецьку, італійську та інші мови, щоб жити і працювати в інших країнах. Але яку картину ми спостерігаємо в самій Україні.

Перше. Нерозуміння причинно-наслідкового зв'язку «окупація-зросійщення-нова окупація». А відтак небажання (саме через це нерозуміння) ще доволі значної кількості українців докласти зусиль, щоб перейти з російської на українську. Це притаманно постколоніальній свідомості. Адже століттями російська імперія знищувала все українське. І мову в тому числі. Я не ставлю перед собою за мету в цьому тексті займатись історичною просвітою, не той формат. Просто зауважу, що всі криваві циркуляри про заборону мови, знищення наших письменників і поетів, що писали рідною мовою, всі утиски і приниження, які зазнавали борці за українську — все сюди. Треба дуже добре знати історію своєї держави та культури, щоб усвідомити пастку постколоніальної свідомості і нарешті — перейти від неї до національної.

Добре пригадую, як моя покійна мама, вчителька української мови та літератури, згадувала як за советського союзу возвеличено ста-

вились до тих, хто викладав російську мову і літературу. А саме як до «більших людей» та давали більшу заробітну плату. А її та таких як мама патріотів пробували опускати морально. Бо ж не «великому і могучему язичку» вона вчила. Звісно, і слава їй і Богу за це!

Далі. Людина побудована так, що шукає комфорту і економії своїх зусиль. Тому робити зайві рухи, вкотре напружатися не хочеться більшості з нас. Це зрозуміло. Але це дуже небезпечно. Бо саме через цей фактор також і ведуться розмови про «не справа в мові», «зараз не на часі» і тд. Та я скажу, що саме в цьому також справа, а під час війни саме на часі перейти на українську. Бо якщо ми не використаємо цей період для стрибка від постколоніальної до національної свідомості, наші майбутні покоління або ж і ми самі за кілька років знову отримаємо війну на нашій землі. Бо москальня лізе всюди під прикриттям «визволителів», де є найменші паростки її «великої культури». Давайте більше не робити цієї помилки, бо й сьогодні вона обходить тисячами життів наших громадян. Завдання кожного українця сказати сьогодні: у нас з росією нема і не може бути нічого спільного. Ми більше ніколи не будемо її колонією, в жодному аспекті. Україна і українська мова — єдині.

Тепер до практики. Це дуже важливо, щоб українці, які вимушено

залишили свої домівки і замешкали на заході України, інтегрувалися в україномовний простір. Безкоштовні курси української мають бути у кожному місті, містечку і селі. А також відповідна публічна позиція посадовців та жителів регіону. Мова — це одна наша зброя проти рашистських загарбників. Мова — це питання нашої ідентичності та національної безпеки. Маємо це визнати і прийняти. Я вдячна кожному, хто з 2014-го або зараз перейшли з російської на українську. А знаю, що таких теж немало. Дякую за ваш приклад для інших. Це ж не так і складно, правда?

Додам, звісно, чим більше мов ми знаємо, тим краще. І звичайно в цьому тексті не йшлося про якусь табу на російську. І в жодному разі не треба так пробувати інтерпретувати мої слова. Я сама прекрасно володію російською, як і ще кількома іншими мовами. Але всі вони для мене іноземні, і мають такими бути в нашій свідомості. А українська — це рідна мова українців. Тож давайте перемагати і на цьому, мовному фронті, нашого спільного ворога. Слава Україні та її Героям!

Роксолана КРАВЧУК
тренерка і консультант з
організаційного розвитку
https://zaxid.net/rosiyska_inozemna_abo_chomu_vazhливо_vchiti_ukrayinsku_movu_pid_chas_viyini_n1539079

Україна впевнено крокує до перемоги, як на військовому, так і на мовному фронті



За останній тиждень Україна вкотре здивувала весь світ. Приголомшливий успіх контрнаступу із визволення Куп'янська, Ізюма та Балаклії остаточно зруйнував репутацію Росії як військової наддержави. Світові медіа, зокрема The Associated Press, пишуть про те, що це була найбільша воєнна поразка Кремля в Україні з того часу, як Москва відвела свої сили з Київської області, після невдалої спроби захопити столицю на початку вторгнення.

Захоплюючись Україною та нашими Збройними Силами, західні медіа зазначають про провальну пропагандистську гру Кремля та його очільника. Марк Галеотті, британський політолог, один із провідних експертів з питань Росії, у коментарі The Washington Post зазначив, що Кремль ще не придумав плану, як спробува-

над нарративом тріскається».

Говорячи про військові успіхи України, світові медіа наголошують на перемогах і на мовному фронті. Катарська міжнародна медіа агенція Al Jazeera у своїй статті «Як українці дерусифікуються» пише, що все менше українців розмовляють російською. Автор статті констатує, що для Путіна мова завжди була зброєю: «З приходом до влади президента Росії Володимира Путіна у 2000 році захист російської мови став приводом для десятків дипломатичних суперечок з колишніми радянськими державами та Заходом... Тим часом Кремль ігнорував мовні права майже двох мільйонів етнічних українців, які проживали в Росії до окупації Криму, утворюючи її другу за чисельністю меншину. Жод-

на державна школа в Росії не дозволяє викладати українською мовою, у той час як українців примушують реєструватися етнічними росіянами під час національного перепису населення». Медіа зазначає, що для багатьох в Україні війна стала основною причиною відмовитися від російської мови та пов'язаної з нею культури. І зараз процес дерусифікації йде шаленими темпами.

Член правління Співки вчителів литовської мови та літератури (LKLMSO), вчителька Арунас Шилеріс вважає, що російська мова є частиною колоніальної спадщини. Французьке видання Le Monde публікує колонку українського письменника Володимира Рафеєнка, який пояснює, чому тепер для нього стало неможливо користуватися російською мовою.

У цьому аспекті варто наголосити на важливості якісної української освіти. Від початку повномасштабного вторгнення Росії українська сфера освіти стала однією з головних цілей Путіна — ворожі ракети цілеспрямовано знищують освітню інфраструктуру, на окупованих територіях злочинці намагаються розпочати навчальний процес за російським законодавством, а українські

освітяни постійно зазнають як психологічного, так і фізичного тиску. 14 вересня голова Єврокомісії Урсула фон дер Ляен під час щорічного звернення в Європарламенті оголосила про підтримку освіти України. Зокрема, пані Урсула зазначила про виділення 100 мільйонів євро на відновлення шкіл в Україні, які були пошкоджені або вщент зруйновані російськими ракетами та бомбами. Вона наголосила на тому, що майбутнє України починається в школах, саме тому підтримка молоді є надзвичайно важливою.

Пітер Дікінсон, редактор служби UkraineAlert Atlantic Council, зазначає, що завдяки надзвичайній мужності та стійкості, яку українці продемонстрували протягом останніх місяців, українська нація наразі ближче до забезпечення справжньої свободи, ніж будь-коли за свою довгу та неспокійну історію. «Зараз життєво важливо, щоб демократичний світ залишався єдиним за Україну, оскільки війна вступає у період, який, ймовірно, стане вирішальним. Більше не повинно бути розмов про поступки чи компроміси», — наголосив він. І дійсно, ці шість місяців для України були найтяжчими за всю історію незалежності.

Але, всупереч стражданню та болю, які вони принесли, цей час став найбільш вирішальним для нашого майбутнього. Масовий перехід на українську, відстоювання своїх мовних прав, дерусифікація громадського простору, розбудова мережі безкоштовних мовних курсів, прийняття місцевих програм з розвитку та популяризації державної мови — все це з кожним днем далі й далі віддаляє нас від колоніального минулого. Путін сам розпочав процес незворотного і остаточного краху Росії і її будь-яких імперських планів.

Захищаючи свою мову, культуру, національну ідентичність, українці вкотре наголошують — жодного компромісу між українською свободою та «тюрмою народів» бути не може.

Тарас КРЕМІНЬ,
Уповноважений із захисту державної мови, народний депутат України VIII скликання, 16 вересня 2022 року.
https://lb.ua/blog/taras_kremyn/529638_ukraina_vpevnenno_krokuie_peremogi.html

Фото — за посиланням:
<https://suspijne.media/47303-taras-kremyn-rozpoviv-pro-svoi-plani-na-posadi-movnogombudsmana/>

Промінь Просвіти Є

Видавець і засновник—ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство».

Свідоцтво про державну реєстрацію № 2162 — 900 р, видане 23.02.2017 р.

Передплатний індекс: 60093

Адреса редакції: 50099, м. Кривий Ріг, вул. Церковна, буд. 3, к. 210. e-mail: kmpzt@ukr.net. Тел. 067-568-39-73

Редактор газети: Сергій ЗІНЧЕНКО.
Редакційна колегія: Сергій ДАШКОВСЬКИЙ,
Сергій ЗІНЧЕНКО, Олександр ЧИЖИКОВ,
Микола КОРОБКО (голова організації)

Логотип виготовив Вадим БОРИСЕНКО.
Газета виходить двічі на місяць.
Комп'ютерна верстка Т. ЛОПАТЮК.

Відповідальність за точність наведених фактів, цифр та імен несуть автори матеріалів. Редакція не рецензує і не повертає рукописи. За умови використання наших матеріалів посилання на газету «Промінь Просвіти Є» обов'язкове.

Газета, починаючи з числа 13 (81), у друкованому вигляді не виходить.